

**Europaudvalget
EU-Sekretariatet**

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 22. oktober 2007

Det Europæiske Råds uformelle møde i Lissabon den 18.-19. oktober 2007

EU's stats- og regeringschefer mødtes den 18.-19. oktober 2007 til uformelt topmøde i den portugisiske hovedstad Lissabon.

Hovedtemaet var afslutningen af regeringskonferencen og endelig enighed om EU's nye traktat – reformtraktaten. Der blev dog også mulighed for at drøfte den eksterne dimension af Lissabon-strategien, herunder globaliseringen og klimaforandringer.

Reformtraktaten

Udgangspunktet for de afsluttende drøftelser var det portugisiske EU-formandskabs reviderede udkast til reformtraktaten af 5. oktober 2007¹.

Efter otte timers forhandlinger lykkedes det torsdag nat for EU's stats- og regeringschefer at opnå enighed om den endelige tekst til reformtraktaten. Reformtraktaten vil blive undertegnet den 13. december i Lissabon. Dagen inden vil Charteret om Grundlæggende Rettigheder blive proklameret.

Inden den endelige aftale om reformtraktaten kunne falde på plads, var der dog et par punkter der skulle afklares.

Inden topmødet havde specielt Polen og Italien fremført ønsker om modifikationer af det foreliggende traktatudkast. Polens ønske omhandlede den såkaldte "Ioannina-mekanisme", hvor et antal medlemslande kan fremtvinge en fornyet drøftelse af et forslag i Rådet, uanset eksistensen af et kvalificeret

¹ Omdelt på alm. del (07) – bilag 14 og beskrevet i EU-note E 4 af 10. oktober 2007.

flertal for forslaget. Mekanismen er beskrevet i et udkast til en rådsafgørelse som er indeholdt i en erklæring til reformtraktaten². Polen ønskede at mekanismen blev juridisk bindende ved at blive formuleret i en protokol.

Italien ønskede flere medlemmer af Europa-Parlamentet end de 72 medlemmer, som det var tiltænkt i Europa-Parlamentets fordelingsforslag. I Europa-Parlamentets forslag tildeles Frankrig 74 medlemmer og Storbritannien 73. Italien ønskede at opretholde balancen i forhold til Storbritannien og Frankrig, hvor de tre lande i den nuværende sammensætning af Europa-Parlamentet alle har 78 medlemmer.

Udover disse to indvendinger havde Polen endvidere udtrykt ønske om at blive tildelt en fast generaladvokat ved EF-domstolen. Tjekkiet ønskede, at Rådet skulle være i stand til at få Europa-Kommissionen til at fremlægge forslag om ophævelse af en lovgivningsmæssig retsakt. Endelig var Europa-Parlamentet bekymret over dets manglende indflydelse på udnævnelsen af den første højststående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, der skal fungere i perioden mellem reformtraktatens ikrafttrædelse og den nye Kommissions nedsættelse til november 2009.

Det lykkedes som nævnt at finde en løsning på disse problemstillinger, hvilket resulterede i en række ændringer og tilføjelser til det foreliggende traktatudkast, som vil blive beskrevet i det følgende.

Ioannina-mekanismen

Det Europæiske Råd nåede til enighed om en løsning, der betyder at "Ioannina-mekanismen" kun kan ændres med Polens tilslutning. En protokol³ blev vedtaget, hvor det fastslås, at rådsafgørelsen (beskrevet i erklæringen) kun kan ændres eller ophæves med enstemmighed i Rådet. Polen får derved en vetoret på ændringer af afgørelsen. Der ændres ikke på selve indholdet af mekanismen⁴. Selve rådsafgørelsen om Ioannina-mekanismen vil blive vedtaget når reformtraktaten bliver undertegnet, hvilket som nævnt vil ske den 13. december 2007.

² Erklæring 4 – Erklæring ad artikel 9 C, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 205, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

³ Protokol (nr. 9a) – Om Rådets afgørelse om gennemførelse af artikel 9 C, stk. 4, i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 205, stk. 2, i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde dels mellem den 1. november 2014 og den 31. marts 2017 og dels fra den 1. april 2017.

⁴ Ioannina-mekanismen er beskrevet i EU-note E 6 af 17. oktober 2007.

Fordeling af pladser i Europa-Parlamentet

Det blev vedtaget at hæve det maksimale loft for antallet af medlemmer af Europa-Parlamentet⁵ en smule, så loftet ikke udgøres af 750 medlemmer, men af "750 plus formanden", hvilket reelt svarer til 751 medlemmer. Ifølge en vedtaget erklæring vil den ekstra plads tilfalde Italien. Den endelige fordeling skal vedtages af Det Europæiske Råd til december, hvor yderligere en vedtaget erklæring tilkendegiver, at Det Europæiske Råd vil følge Europa-Parlamentets forslag. Italien kommer dermed op på 73 medlemmer, hvilket er på linje med Storbritannien og en færre end Frankrigs 74 medlemmer.

Generaladvokater

Polen fik lovning på en permanent generaladvokat ved EF-domstolen, idet en erklæring blev vedtaget, hvori det fastslås, at såfremt EF-domstolen⁶ ønsker at øge antallet af generaladvokater, vil Rådet give sin tilslutning til at øge antallet fra 8 til 11. Det hedder endvidere i erklæringen, at i så fald skal Polen have en permanent generaladvokat, ligesom det allerede er tilfældet for Tyskland, Frankrig, Storbritannien og Italien.

Afgrænsning af kompetence

Der kunne ikke findes tilslutning til det tjekkiske ønske om at give Rådet beføjelser til at kunne pålægge Kommissionen at fremlægge forslag til ophævelse af en lovgivningsmæssig retsakt. Der blev dog vedtaget en erklæring⁷, hvori det fremgår at Kommissionen vil vise en sådan anmodning særlig opmærksomhed.

Udnævnelse af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

Den første højtstående repræsentant vil blive udnævnt på tidspunktet for reformtraktatens ikrafttrædelse, hvilket betyder, at Europa-Parlamentet ikke vil have direkte indflydelse på udnævnelsen, idet en ny Kommission (hvor den højtstående repræsentant er næstformand) først skal godkendes af Europa-Parlamentet i forbindelse med nedsættelsen til november 2009⁸. Der blev

⁵ Artikel 9 A i traktaten om Den Europæiske Union.

⁶ EF-domstolen ændrer med reformtraktatens ikrafttrædelse navn til EU-domstolen.

⁷ Nr. 28 – Erklæring om afgrænsning af kompetence.

⁸ I artikel 5 i protokollen om overgangsbestemmelser hedder det, at den nuværende Kommission fortsætter til dens tjenesteperiode udløber.

derfor vedtaget en erklæring⁹, hvor det fastslås, at der vil blive taget "behørig kontakt til Europa-Parlamentet" under det forberedende arbejde forud for udnævnelsen.

Globalisering og klimaforandringer mv:

Med aftalen om reformtraktaten i hus kunne EU's stats- og regeringschefer mødes fredag morgen for at diskutere de eksterne dimensioner af Lissabonstrategien i lyset af globaliseringen. Drøftelserne omfattede bl.a. den seneste tids uro på de finansielle markeder og klimaforandringer.

Uro på de finansielle markeder

EU's stats- og regeringschefer havde en drøftelse af den seneste tids udvikling på de finansielle markeder som følge af problemerne omkring det amerikanske marked for såkaldte "subprime-lån".

EU' stats- og regeringschefer var enige om at opfordre medlemslandenes finansministre, Europa-Kommissionen og Den Europæiske Centralbank til fortsat nøje at overvåge udviklingen på de finansielle markeder og økonomien generelt. Der var endvidere tilslutning til Rådets arbejdsprogram der sigter på en forbedret gennemsigtighed, evaluering og risikohåndtering i forbindelse med de finansielle markeder.

Klimapolitik

Der var bred opbakning til en strategi, hvor FN's klimakonference i 2009 i København skal resultere i en omfattende international klimaaf tale til afløsning af den nuværende Kyoto-aftale efter 2012. EU vil derfor arbejde for, at der på klimakonferencen på Bali til december kan fastsættes en fast og detaljeret køreplan for forløbet frem til klimakonferencen i 2009. EU-landene vil stille efter en international aftale inden for rammerne af FN med bindende mål for reduktionen af udslippet af drivhusgasser.

Globalisering

Europa-Kommissionens formand, José Manuel Barroso, bidrog til stats- og regeringschefernes diskussion med en præsentation af Kommissionens meddelelse – "The European Interest: Succeeding in the age of globalisation".¹⁰

⁹ Erklæring ad artikel 9 E i traktaten om Den Europæiske Union.

¹⁰ KOM (2007) 581.

Der var enighed om vigtigheden af at møde globaliseringen på en sådan måde, at EU bliver i stand til bedst muligt at skabe nye jobs til erstatning af de jobs, der forsvinder som følge af globaliseringen. EU bør endvidere efterstræbe gensidigt åbne markeder, bedre globale standarder og større strategisk samarbejde med EU's internationale partnere.

Formandskabet vil endvidere konsultere medlemslandene med henblik på at kunne vedtage en erklæring om globalisering på EU-topmødet i december.

Vismandsgruppe

Fra fransk side var formandskabet blevet præsenteret for et ønske om at nedsætte en vismandsgruppe, hvis opgave det skulle være at drøfte det ønskede Europa i 2020-2030. Det portugisiske formandskab vil indlede konsultationer med de øvrige medlemslande med henblik på at definere denne vismandsgruppes mandat. Det er dog på forhånd udelukket, at mandatet skal omfatte institutionelle anliggender.

Formandskabet vil på baggrund af konsultationerne præsentere et forslag om vismandsgruppen på EU-topmøde i december.

Med venlig hilsen

Martin Jørgensen,
(3622)